

Kitöltési útmutató

a „Munkavégzés és családi kötöttségek” című kérdőívhez

2018. II. negyedév

A munkaerő-felméréshez 2018 II. negyedévében a „Munkavégzés és családi kötöttségek” címmel kapcsolódik uniós kiegészítő felvétel.

A megfigyelt sokaság a 18–64 éves népesség.

A kérdésekre lehetőleg az érintett maga válaszoljon, amennyiben nem érhető el, akkor a család más felnőtt korú tagja is válaszolhat.

A kérdések pontos értelmezéséhez elengedhetetlenül **fontos, hogy az összeírók a kérdéseket követő megjegyzéseket, példákat is hangosan felolvassák.**

A „nem tudja” válasz csak abban az esetben jelölhető:

- ha az adott kérdés megválaszolására egyik válaszkategória sem megfelelő, és nincs lehetőség „egyéb” válasz kódolására sem,
- vagy ha nem az tölti ki a kérdőívet, akire vonatkozik, ezért nem tudja a kérdésre a pontos választ,
- vagy a kérdésre a megkérdezett nem kíván válaszolni.

A kérdőív 3 fő blokkból áll:

1. gyermek- és idősgondozási kötelezettségek (1–7. kérdés),
2. a munkafeltételek rugalmasságára vonatkozó kérdések (8–10. kérdés),
3. gondozás miatti (huzamos) távollétre vonatkozó kérdések (11–16. kérdés).

I. kérdésblokk

GYERMEK- ÉS IDŐSGONDOZÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

A felvétel módszertanának megfelelően az alábbi személyeknek van **gyermekgondozási** kötelezettsége:

- akinek él a háztartásában saját, vagy házastársának / élettársának 15 évnél fiatalabb gyermeke, ideértve az örökbe fogadott gyermeket is (ez kiderül a rokonsági táblából, ezért ezeket a személyeket a rögzítő program szűri),
- aki rendszeresen gondozza, felügyeli háztartásán kívül élő saját, vagy házastársa / élettársa 15 évnél fiatalabb gyermekét.

FIGYELEM! A 15 éves vagy idősebb saját, vagy házastárs / élettárs beteg gyermekének gondozását a 7. kérdésnél kell figyelembe venni.

1–2. kérdés

Háztartáson kívül élő saját, vagy házastárs/élettárs 15 évnél fiatalabb gyermekének gondozása

Gondozásnak, felügyeletnek tekintjük – a teljesség igénye nélkül – a tényleges személyes felügyeletet – beleértve az ellátást is –, a gyermek szállítását, a házi feladat elkészítésében való segítségnyújtást, a gyermekkel való játszást, beszélgetést, sétát stb.

FIGYELEM! Ha csak anyagi támogatást nyújt a megkérdezett, az nem tekintendő gondozásnak.

Rendszeresnek tekinthető a gondozás, felügyelet, ha az hetente legalább néhány órát vesz igénybe. Ha nem hetente, hanem például csak kéthetente gondozza a gyermeket, akkor tekinthető rendszeresnek, ha az együtt töltött idő heti átlagot tekintve több, mint 1 óra.

3. kérdés

Általában igénybe veszi-e a gyermekek ellátásához az alábbi szolgáltatások valamelyikét: bölcsőde, óvoda, napközi, tanulószoba, vagy szakképzett gyermekgondozó?

Azok, akik háztartáson belül és háztartáson kívül élő gyermeket is gondoznak, a válaszaikat **valamennyi rendszeresen gondozott** gyermekre vonatkozóan adják meg a **3–6. kérdéseknél**.

Egy átlagos hetet kell figyelembe venni, tehát arra az időszakra vonatkozóan kell a kérdést megválaszolni, amikor nincs (nyári, őszi, téli, tavaszi) szünet az adott intézményben.

A napközi otthonos iskola esetében „igen” a válasz.

A kérdést a háztartásban és a háztartáson kívül élő gyermekre vonatkozóan is meg kell válaszolni. Ha a megkérdezett gyermeke más háztartásban él, és a másik szülő veszi igénybe a kérdésben szereplő gyermekfelügyeletet, akkor is „igen” a válasz arra a gyermekre vonatkozóan.

A hozzátartozók, rokonok, barátok által nem fizetségért végzett gyermekfelügyeletet, az alkalmanként igénybe vett fizetett gondozót, továbbá a délutáni szabadidős programokat (pl. sport, zeneórák stb.) figyelmen kívül kell hagyni.

4. kérdés

Mi a fő oka annak, hogy egyáltalán nem vesz igénybe, illetve nem az összes gyermeknél vesz igénybe gyermekfelügyeletet?

Ha több, különböző korú gyermekről van szó, akik más típusú gyermekfelügyeletet igényelnének, arra a gyermekre vonatkozóan kérjük a választ, akinek a felügyelet megoldatlansága nagyobb gondot okoz. Például nincs bölcsőde, vagy sajátos gondozást igénylő gyermek számára nincs megfelelő intézmény stb.

A jelenlegi helyzetre vonatkozóan kérjük a kérdést megválaszolni.

„Túl drága” válasz (2-es kód) jelölhető például akkor, ha a szolgáltatásért fizetendő díj, vagy az intézménybe való eljutás költsége túl magas, vagy sokba kerülne a megfelelő ruházat, vagy az intézmény által elvárt természetbeni hozzájárulás biztosítása.

„A kínált szolgáltatások minősége vagy fajtája nem megfelelő” válasz (3-as kód) jelölhető, ha a válaszoló nem elégedett az intézmény által nyújtott szolgáltatással, pedagógiai programmal, a gondozókkal, vagy nem tudják biztosítani a sajátos, szokásostól eltérő igényeket (pl. bizonyos diéta, sajátos fejlesztési igény biztosítása stb.).

„A kínált szolgáltatások egyéb okból nem elérhetőek vagy nem megfelelőek” (4-es kód) jelölhető például, ha nem megfelelő a nyitvatartási idő, ha év közben nincs felvétel az intézménybe, stb.

5. kérdés

Miért nincs rá szüksége, vagy miért nem érintett?

„Az igénybe vett gondozási szolgáltatás elegendő” válasz (3-as kód) csak akkor jelölhető, ha nem az összes 15 évnél fiatalabb gyermek számára vesz igénybe gyermekfelügyeletet, azaz a 3. kérdésnél 2-es kódot jelölt a megkérdezett.

6. kérdés

Gyermekgondozási feladatai jelenlegi munkavállalását milyen módon befolyásolják?

A „Változtatott munkafeltételein, munkahelyet váltott, további munkát vállalt stb., hogy több pénzt tudjon keresni” (1-es kód) jelölhető például, ha magasabb óraszámban dolgozik, vagy munkát, munkakört, munkáltatót váltott, vagy vállalkozni kezdett, hogy több pénzt keressen.

„Csökkentette a munkaidejét” válasz (2-es kód) jelölhető, ha meglévő munkájában alacsonyabb óraszámban dolgozik, vagy több munkája közül feladta valamelyiket, stb.

„Változtatott a munka-időbeosztásán anélkül, hogy csökkentette volna munkaidejét” válasz (6-os kód) jelölhető például, ha változott a munka kezdési és befejezési ideje, vagy valamely napokon többet, másokon kevesebbet dolgozik, stb.

Aki jelenleg szülési szabadságon van, az a szabadságot követő helyzetre vonatkozóan válaszoljon a kérdésre. Ha gyedet kíván igénybe venni, akkor az „Egyéb módon” választ (7-es kód) jelölje. Ha visszatér dolgozni ugyanolyan feltételekkel, akkor a „Nincs rá hatással” választ (8-as kód) kódolja.

Aki gyermekgondozás miatt van fizetés nélküli szabadságon szintén az „Egyéb módon” választ (7-es kód) jelölje

7.A kérdés

Gondoz-e ebben a háztartásban élő 15 éves vagy idősebb beteg, fogyatékkal élő vagy időskorú hozzátartozót, rokont?

7.B kérdés

Gondoz-e ingyenesen, nem fizetségért más háztartásban élő 15 éves vagy idősebb beteg, fogyatékkal élő vagy időskorú hozzátartozót, rokont?

FIGYELEM! Itt kell figyelembe venni a 15 éves vagy idősebb beteg gyermeket illetve házastárs / élettárs hozzátartozóját, rokonát is.

Gondozási tevékenységnek tekinthető a beteg ellátása (öltöztetés, mosdatás), séta, segítség az ügyintézésben, segítség a háztartásban (házi munka, bevásárlás) stb.

FIGYELEM! A barát, ismerős javára önkéntes munka keretében végzett gondozást figyelmen kívül kell hagyni.

Rendszeresnek tekinthető a gondozás, felügyelet, ha az hetente legalább néhány órát vesz igénybe. Ha nem hetente, hanem például csak kéthetente gondozza a személyt, akkor tekinthető rendszeresnek, ha a gondozással töltött idő heti átlagot tekintve több, mint 1 óra.

II.kérdésblokk

A MUNKAFELTÉTELEK RUGALMASSÁGÁRA VONATKOZÓ KÉRDÉSEK

A 8-9. kérdések csak az alkalmazottként dolgozókra vonatkoznak. Mindkét kérdés a főmunkára vonatkozik, és mind a hivatalos (formális), mind az informális megállapodásokat figyelembe kell venni!

8. kérdés

Gyermek- vagy idősgondozási feladatai miatt van-e lehetősége módosítani munkaidejének kezdetét, illetve végét?

„Igen, általában van” választ (1-es kód) kell jelölni, ha a megkérdezett szükség esetén bármikor tudja módosítani a munkaidő kezdetét, vagy végét, tehát később kezd, vagy korábban végez (feltéve, hogy nincs éppen valamilyen sürgős munkája).

„Igen, néha van” választ (2-es kód) kell jelölni, ha a munkaidő kezdetének vagy végének módosítására csak ritkán adódik lehetőség.

1-es vagy 2-es választ kell kódolni akkor is, ha a távol töltött időt később nem kell ledolgozni, mert azt a munkáltató nem tekinti hiányzásnak.

9. kérdés

Gyermek- vagy idősgondozási feladatai miatt van-e lehetősége arra, hogy legalább egy egész napra úgy maradjon távol a munkájától, hogy erre az időre nem vesz igénybe szabadságot vagy gyermekápolási táppénzt?

„Igen, általában van” válasz (1-es kód) jelölését kérjük:

- ha a megkérdezett kötetlen munkaidőben dolgozik;
- ha rugalmas munkaidőben dolgozik és lehetősége van egész napra felfüggeszteni a munkáját, majd később ledolgozni;
- ha úgy tudja szervezni a munkáját, hogy teljes napot hiányozhat, pl. más napon dolgozza le, vagy le sem kell ledolgoznia,
- túlóra kompenzálásaként hiányzik egy napot
- a munkáltatóval kötött megállapodás alapján munkaidejét a szokásosnál kevesebb nap alatt dolgozza le (például 5 napos munkahét esetén 4 nap alatt), stb.

10. kérdés

Van-e a főmunkájában olyan körülmény, ami miatt különösen nehéz összeegyeztetni munkáját a gondozási feladataival?

Ez a kérdés nem a gondozás, hanem a munka oldaláról vizsgálja a felmerülő nehézségeket. Arra keressük a választ, hogy van-e olyan körülmény a főmunkában, ami megnehezíti a gondozási feladatok elvégzését. Ha „Egyéb okot” jelöl a megkérdezett (6-os kód), a szöveges válaszból egyértelműen ki kell derülnie, hogy a nehézség a munkából és nem a gondozási feladatból adódik.

III. kérdésblokk

GONDOZÁS MIATTI HUZAMOS TÁVOLLÉTRE VONATKOZÓ KÉRDÉSEK

11. kérdés

Kérem, most a tanulmányai befejezése óta napjainkig eltelt időszakra gondoljon. Előfordult-e ez idő alatt, hogy gyermekei gondozása miatt legalább egy hónapig nem dolgozott?

Ennél a kérdésnél azt vizsgáljuk, hogy a megkérdezett megszakította-e a munkáját, vagy késleltette-e a munkába állást azért, hogy gyermekeit gondozza, vagy emiatt esetleg el se kezdett dolgozni. A legalább egy hónapos időszak megszakítás nélkül értendő.

Az alábbi távolléteket **kell figyelembe venni**:

- szülési szabadság,
- a gyermek gondozása miatt igényelt fizetetlen szabadság,
- ha gyermekgondozás miatt nem kezdett el azonnal dolgozni az iskola befejezése után,
- gyeden, gyesen, gyeten töltött idő, ha azalatt nem végzett munkát,
- ha gyermekgondozás miatt abbahagyta a munkáját és még nem tért vissza.

Az alábbi távolléteket **nem kell figyelembe venni**:

- az egy hónapnál rövidebb távollétet a munkából,
- a gyermek betegsége miatti és a terhesség alatti keresőképtelenséget, táppénzt,
- a rendes fizetett szabadságot (beleértve a gyermekek után járó szabadságot is),
- a 15 éves vagy idősebb gyermek betegsége miatti távollétet (azt a 16. kérdésnél kell jelölni).

12. kérdés

Azért nem dolgozott soha, mert a gyermekeit gondozta?

Gyermek alatt itt is a 15 éves vagy fiatalabb saját, házastársa, élettársa gyermekét, örökbefogadott gyermeket kell érteni.

13. kérdés

Összesen mennyi ideig nem dolgozott gyermekei gondozása miatt?

Minden olyan – legalább egy hónapig tartó – időszakot figyelembe kell venni, amikor gyermekgondozás miatt nem történt jövedelemszerző munkavégzés, beleértve azt az időszakot is, ha az iskola befejezése után emiatt nem kezdett el azonnal dolgozni. A szülési szabadságnak a szülést megelőzően igénybe vehető 4 hetes időtartamát is kérjük beleszámítani.

Ha a kikérdezés időpontjában még nem tért vissza munkájához, az eddig eltelt időket kell figyelembe venni.

Ha az iskola befejezése után gyermekgondozás miatt nem kezdett el azonnal dolgozni, az iskola befejezésétől a munkába állásig eltelt időt kell figyelembe venni.

Több távollét, vagy hosszabb időtávra való visszaemlékezés esetén gondot okozhat a pontos idő megadása. Ilyen esetekben megközelítő pontossággal kérjük az időt meghatározni.

14. kérdés

Igénybe vette-e a gyermekgondozási ellátások valamely formáját (szülési szabadságot, gyedet, gyest, gyetet), amikor gyermekgondozási feladatai miatt szüneteltette a munkáját?

A kérdés megválaszolásánál elsődleges szempont, hogy a megkérdezettnek a gyermekellátás igénybevételét megelőzően legyen munkája, munkaviszonya.

A munkától való távollétek valamennyi formáját figyelembe kell venni: szülési szabadságot, gyedet, gyest, gyetet.

15. kérdés

Előfordult-e már valaha, hogy 15 éves vagy idősebb beteg, fogyatékkal élő vagy időskorú hozzátartozója, rokona gondozása miatt legalább egy hónapig szüneteltette munkáját?

A 15-16. kérdésre csak azok válaszolnak, akik dolgoznak, vagy volt már rendszeres, jövedelmet biztosító munkájuk. „Igen” a válasz, ha a válaszoló jelenleg is emiatt nem dolgozik (legalább egy hónapja).

A munka szüneteltetése jelentheti azt, hogy rendkívüli szabadságot vett ki, szüneteltette a munkaviszonyát, felmondott vagy megszüntette illetve szüneteltette a vállalkozását.

FIGYELEM! Igen a válasz, ha 15 éves vagy idősebb beteg gyermeke gondozása miatt nem dolgozott.

16. kérdés

Előfordult-e már valaha, hogy 15 éves vagy idősebb beteg, fogyatékkal élő vagy időskorú hozzátartozója, rokona gondozása miatt legalább egy hónapig rövidebb munkaidőben dolgozott?

A rövidebb munkaidő jelentheti azt, hogy kevesebb munkaórát igénylő munkát vállalt; önálló lett kevesebb munkával; ha több munkája volt, az egyiket abbahagyta; ha már korábban is részmunkaidőben dolgozott, de ahhoz képest a munkaidejét tovább csökkentette (pl. 6 órás helyett 4 órás munkát végzett). A csökkentés lehetett naponta néhány óra, vagy heti 1–2 nap kihagyása is.

* * * * *

Kérjük, hogy a megküldött kérdőívet és a hozzá kapcsolódó kérdezői útmutatót ismerje meg és az azokban foglaltakat tartsa be. A dokumentumok, illetve a rögzítő program segítségével előzetesen készüljön fel a kikérdezésre. Felkészültségét egy ellenőrző kérdőív weben történő kitöltésével kérjük igazolni legkésőbb **a kikérdezés megkezdését követő 1. hét végéig** (jellemzően április 15-ig). Ha a válaszok több, mint 25%-a hibás, újra ki kell töltenie a kérdőívet.

A felvétel során szerzett tapasztalatokról, a felmerült problémákról egy elektronikus véleménykérdőív kitöltésére kérjük fel Önt. Ezt az értékelő kérdőívet legkésőbb **2018. július 10-ig** kell kitölteni. A kérdőív július 1-től lesz elérhető.

Fontos, hogy a kérdőívek végén töltsse ki az összeírói azonosítóját, ugyanis ez alapján tudjuk beazonosítani Önt. Minkét kérdőív kitöltése feltétele a teljesítésigazolásnak.

KÖSZÖNJÜK FIGYELMÉT, ÉS JÓ MUNKÁT KÍVÁNUNK!